

Miljö- och stadsbyggnadskontoret
Elsa Lindqvist

Datum: 2026-04-29
Diarienummer: M-2022-454

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Beslut om föreläggande att vidta skyddsåtgärder, Golfcenter, Enebybergsvägen 9

Ärendet

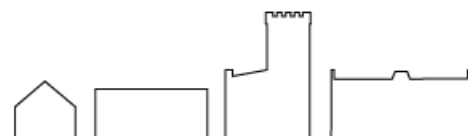
Golfcenter i Danderyd AB bedriver verksamhet i Danderyds kommun på fastigheten Danderyd 2:7 med adress Enebybergsvägen 9. På golfanläggningen finns det en driving range med 59 utslagsplatser. Svenska kraftnät bedriver verksamhet på fastigheten Danderyd 2:166 som ligger intill Golfcenters fastighet. På grund av det nära avståndet mellan de två fastigheterna slås golfbollar tillfälligtvis över det 21 meter höga skyddsnät som är uppsatt mellan verksamheternas respektive fastighet. Svenska kraftnät har skickat in ett klagomål till miljö- och stadsbyggnadsnämnden på att golfbollar riskerar att skada personal och utrustning. Golfcenter har vidtagit åtgärder men ytterligare åtgärder krävs för att minimera risken för olägenhet för människors hälsa. Ärendet avser föreläggande mot Golfcenter om att vidta ytterligare skyddsåtgärder för att minska antalet inkommande golfbollar till fastigheten Danderyd 2:166.

Miljö- och stadsbyggnadskontorets förslag till beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutar att förelägga Golfcenter i Danderyd AB med organisationsnummer 16556700-5839 att:

1. Vidta ytterligare skyddsåtgärder för att minimera antalet inkommande golfbollar på fastighet Danderyd 2:166 som idag utgör Svenska kraftnäts arbetsområde.
2. Åtgärderna ska dokumenteras och redovisas skriftligt till miljö- och stadsbyggnadskontoret.
3. Åtgärder ska vara vidtagna senast 9 månader efter att beslutet vunnit laga kraft.
4. Motivering av beslut enligt tjänsteutlåtandet.

Beslutet fattas med stöd av 2 kap. 2 §, 2 kap. 3 §, 2 kap. 7 §, 9 kap 3 §, 26 kap. 9 §.

Miljö- och stadsbyggnadskontorets bedömning

Enligt 2 kap 2–3 §§ miljöbalken ska en verksamhet skaffa sig den kunskap samt vidta det skyddsåtgärder och försiktighetsmått som behövs för att förebygga och motverka en medförd skada eller olägenhet för människors hälsa och miljön.

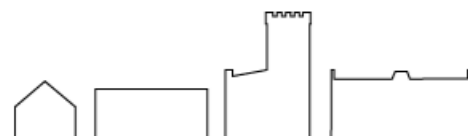
Golfcenter har tidigare vidtagit följande skyddsåtgärder för att reducera risken för inslagna golfbollar på Svenska kraftnäts fastighet:

1. Det har i samråd och enligt avtal med Svenska kraftnät 2013 uppförts ett ca 20 meter högt skyddsnät mot det område där Svenska kraftnät är verksamt.
2. Vinklat golfmattorna vid utslagsplatserna mot höger.
3. Har stängt av utslagsplatserna på tak närmast Svenska kraftnäts fastighet.
4. Satt upp flera förbudsskyltar att vänsterspelare ska stå på den högra delen av rangen och att överträdelse medför polisanmälan.
5. Installerat ett övervakningssystem där de ser vilka bollar som slås över eller riskerar att slås över på Svenska kraftnäts fastighet. De kan därmed se vilka spelare som slår bollen fel och hänvisa dessa spelare till en annan del av rangen.

Trots tidigare åtgärder har inte antalet golfbollar som hamnar på Svenska kraftnäts område minskat så att en risk för en olägenhet för människors hälsa enligt 9 kap 3 § kan minimeras. Det är tidigare fastställt i mark- och miljödomstolens mål M 4808-14 att inkommande golfbollar är en störning enligt miljöbalken då den psykologiska och fysiska risken för att träffas av en golfboll kan påverka människors hälsa negativt.

I länsstyrelsens beslut från 2021 återförvisades ärendet till nämnden med motiveringen att ytterligare utredning behövdes för att kunna bedöma om det fanns fler åtgärder som kunde vidtas för att förhindra att golfbollar medför risker för personer på Svenska kraftnäts fastighet, samt vilka åtgärder som i så fall var rimliga och proportionerliga. Den utredning som gjorts efter länsstyrelsens beslut har visat att det fortsatt är många golfbollar som hamnar på Svenska kraftnäts arbetsområde. Mellan perioden 1 april till och med 31 augusti 2024 hade 200 golfbollar riskerat att slås över nätet och Svenska kraftnät dokumenterade att 82 golfbollar hade inkommit på deras fastighet totalt varav 63 inne på stationsområdet.

I mark- och miljööverdomstolens mål-9121:07 beskrivs det att, mot bakgrund av den omvända bevisbördan i miljöbalken, det åligger verksamhetsutövaren att visa att föreslagna

åtgärder är tillräckliga för att förhindra störningar för omgivningen. Det framhålls att det inte är tillräckligt att åtgärder är tekniskt möjliga eller rimliga, utan att deras effekt också måste kunna styrkas.

Mot denna bakgrund kan det konstateras att det inte är tillräckligt att exempelvis anlägga ett skyddsnät om det inte kan visas att det faktiskt förhindrar att golfbollar når det aktuella området. Om sådan effekt inte kan styrkas, får åtgärden anses otillräcklig och ytterligare åtgärder krävs.

Verksamheten har ett ansvar att vidta säkerhetsåtgärder för att minimera risken för olyckor oavsett om angränsande bebyggelse tillkommit efter golfanläggningens tillkomst enligt Svenska Golf förbundets publikation "Säker golf i Sverige- rekommendationer handläggning och regelverk". Svenska Golf förbundet anger även säkerhetsrutiner för drivingrangen och rekommenderar att längd och bredd på drivingrangen bör inventeras för att vid behov införa begränsningar i slaglängd och vidta säkerhetsåtgärder med eventuella skyddsnät vid sneda slag.

Golfcenter har uppgett till tillsynsmyndigheten att de har för avsikt att utveckla sin verksamhet. Mot bakgrund av detta och att de hittills vidtagna åtgärderna inte har varit tillräckliga för att begränsa störningen så att risk för olägenhet för människors hälsa har minimerats bedömer miljö- och stadsbyggnadsnämnden att Golfcenter ska vidta ytterligare åtgärder. Detta krävs för att möjliggöra en långsiktigt hållbar situation där verksamheten kan bedrivas och utvecklas utan att medföra störningar för omgivningen.

Bakgrund

Den 10 juni 2015 skickade Svenska kraftnät in ett klagomål som rörde säkerhetsrisker kopplat till inkommande golfbollar från Golfcenters fastighet. Miljö- och hälsoskyddsnämnden avslutade ärendet 7 oktober 2015 då det ansågs att det rörde sig om en arbetsmiljöfråga. Svenska kraftnät överklagade beslutet och länsstyrelsen återförvisade ärendet till miljö- och hälsoskyddsnämnden under 2016. Därefter har ärendet överklagats och återförvisats av flera instanser i flertalet omgångar. Det senaste beslutet som miljö- och hälsoskyddsnämnden tog var att lämna klagomålet utan ytterligare åtgärd den 6 december 2018. Beslutet överklagades av Svenska kraftnät och upphävdes den 24 juni 2021 av länsstyrelsen, som återförvisade ärendet för fortsatt handläggning.

Miljö- och stadsbyggnadskontoret
Elsa Lindqvist

Datum: 2026-04-29
Diarienummer: M-2022-454

Efter återförvisningen begärde miljö- och stadsbyggnadskontoret in uppgifter från Svenska kraftnät om hur störningen upplevdes och hur många golfbollar som inkommit på fastigheten. Flera inspektioner och platsbesök genomfördes därefter. Vid en inspektion i augusti 2021 konstaterades att skyddsnäten var hela och i gott skick samt att inga golfbollar observerades på Svenska kraftnäts fastighet vid just det tillfället. Golfcenter uppgav att samarbetet med Svenska kraftnät hade förbättrats och att ytterligare skyddsåtgärder diskuterades.

I oktober 2021 avslutades ärendet med hänvisning till att verksamheten bedömdes ha en fungerande egenkontroll och att samarbete med Svenska kraftnät etablerats. Kort därefter inkom dock nya yttranden från Svenska kraftnät där de beskrev att problemet kvarstod och innebar en betydande risk för allvarliga person- och sakskador.

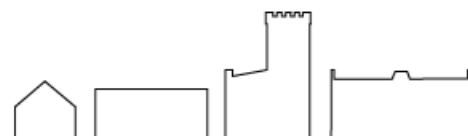
Den 21 juni 2022 inkommer Golfcenter med ett yttrande där de angav att de inte såg att det fanns ytterligare möjligheter att begränsa deras verksamhet förutom fler förbudsskyltar med att överträdelser medför polisanmälan. En större åtgärd med säkerhetsnät skulle kunna projekteras, men skulle iså fall kräva ett samarbete mellan Danderyds kommun, Svenska kraftnät och Golfcenter. I augusti 2023 installerade Golfcenter ett övervakningssystem där det går att se hur golfspelare slagit golfbollar.

Den 10 september 2024 inkom Golfcenter med en utvärdering på hur många bollar som slogs över nätet till Svenska kraftnäts fastighet. Mellan perioden 1 april till och med 31 augusti 2024 har 200 golfbollar riskerat att slås över nätet. Svenska kraftnät hade också dokumenterat antal golfbollar som inkommit på deras fastighet. De räknade ihop till 82 golfbollar totalt varav 63 inne på stationsområdet.

Den 23 oktober 2024 genomfördes ett platsbesök på svenska kraftnäts fastighet med representanter från båda parter.

I december 2024 redovisade Golfcenter att de redan investerat cirka 1,1 miljoner kronor i åtgärder och att de årliga intäktsförlusterna uppgår till cirka 600 000 sek på grund av att de avstått från att utveckla driving rangen och förbjudit användningen av vissa utslagsplatser.

I mars 2026 genomförde miljö- och stadsbyggnadskontoret ett platsbesök på Golfcenter tillsammans med verksamhetens representanter.

Miljö- och stadsbyggnadskontoret
Elsa Lindqvist

Datum: 2026-04-29
Diarienummer: M-2022-454

Elisabeth Thelin
Bygg- och miljödirektör

Sofia Alpsjö Siljevall
Miljöchef

Handlingar som hör till beslutet:

1. Tjänsteutlåtande. Beslut om föreläggande att vidta skyddsåtgärder, Golfcenter, Enebybergsvägen 9

Expedieras digital till
Golfcenter
Svenska Kraftnät